Akc. 1955/2 + 1969/430

Uwaga! akc. z r. 1955 – 2 kk. perg. (k. 5, 6, 7, 14)
" " 1969 – 5 " " (k. 1–4, 8–13)
7 " " , 14 kk. perg.

[illegible] his oculis [illegible]
dum [illegible]
tionis lumine mentis suae oculum [illegible]
dumque cotidie illorum in correctione fati-
gatus curaret sui et se forsitan relinqueret
illos non inveniret. Nam quotiens per cogi-
tationis motum nimie extra nos ducimur et nos [illegible]
et nobiscum non sumus, quia nos met [illegible]
videntes per alia vagamur. An illum secum [illegible]
dicimus qui in longinquam regionem abiit, por-
tionem quam acceperat consumpsit, uni in ea ci[illegible]
adhesit, porcos pavit, quos et manducare sil[illegible]
videret et esuriret. Qui tamen cum postmo[illegible]
coepit cogitare bona quae perdidit, scriptum
est: in se reversus dixit: Quanti mercennari[illegible]
mo patris mei abundant panibus. Si igitur [illegible]
fuit, unde ad se rediit? Hunc ergo venerab[illegible]
virum secum habitare dixerim, quia in sua [illegible]
custodia circumspectus ante oculos condit[illegible]
se semper aspiciens, se semper examinans, [illegible]
se mentis suae oculum non divulgavit. PE[illegible]
Quid ergo quod de Petro apostolo scriptum [illegible]
dum de carcere ab angelo eductus fuisset [illegible]
se reversus dixit: Nunc scio vere quia mis[illegible]
angelum suum et eripuit me de manu Hero[illegible]
de omni expectatione plebis iudaeorum? G[illegible]
RIUS. Duobus modis, Petre, extra nos duci[illegible]
quia aut per cogitationis lapsum sub nos [illegible]

[illegible] 217. Lib. II. c. 3. A.–D.

subsemet ipso
it. Iste uero quem angelus soluit eiusque
tem in extasi rapuit. extra se quidem sed su
emet ipsum fuit. Uterque ergo ad se redit.
do et ille ab errore operis recollegit ad cor.
a contemplationis culmine ad hoc redit quod
ellectu communi et prius fuit. Uenerabilis
r benedictus in illa solitudine habitauit secum.
antum sese intra cogitationis claustra custo
. Nam quotienscumque hunc contemplatio
rdor in altum rapuit. se procul dubio subse
quit. Petrus. placet quod dicis. sed quaeso
ondeas mihi. si deserere fratres debuit quos
l suscepit. Gregorius. Ut ego petre existi
iadunati aequanimiter portandi sunt mali.
ueniuntur aliqui qui adiuuentur boni.
ubi omnimodo fructus de bonis deest. fit
nando de malis labor superuacuus.
ime si e uicino causae suppetant. quae fruc
do ualeant ferre meliorem. Uir itaque
propter quem custodiendum staret. qui
nes unanimiter se persequentes cerneret.
ue agitur in animo perfectorum. quod si
praeter eundum non est. quia cum laborē
sine fructu esse considerant. in loco alio
rem cum fructu migrant. Unde ille quo
grecius praedicator qui dissolui cupit. et cū

us oculis fulsit lumi
gratiam electorum corda omnium implet
quo iohannis dicit. Erat lux uera quae illu
omnem hominem uenientem in mundum.
quo rursum scriptum est. et de plenitudi
nos omnes accepimus. Nam sci dei homine
erunt a dno uirtutes habere. non etiam a
tradere. Ille autem signa uirtutis dedit s
quis e daturum signum ionae promisit in im
ut coram superbis mori dignaretur. coram
libus resurgere. quatenus et illi uiderent q
contemnerent. et isti quod uenerantes am
debuissent. Ex quo mysterio actum est. ut
superbi aspiciunt despectum mortis. humi
tra mortem acciperent gloriam potestati
Petrus. Quaeso te post haec ad quae loca u
migrauerit. uel si aliquas in eis uirtutes os
rit innotesce. Gregorius. Scs uir ad alia
grans. locum non hostem mutauit. Nam t
post grauiora proelia pertulit. quanto con
aperte pugnantem ipsum magistrum mali
inuenit. Castrum namque quod casinum d
in excelsi montis latere situm est. Qui uide
mons distenso sinu hoc idem castrum rec
sed per tria milia in altum se subrigens uel
aera cacumen tendit. Ubi uetustissimum f
fuit. in quo ex antiquorum more gentilium a
to rusticorum populo apollo colebatur. Ci

E. 5. II. 229. Cat. II. c. 8. A. G.

tudo sacrificiis sacrilegis insudabat. Illuc itaq
perueniens contriuit idolum; subuertit ara
dit lucos; atque in ipso templo apollinis ora
beati martini. Ubi uero ara eiusdem fuit
nis oraculum sci iohannis construxit. et
morantem circumquaque multitudinem
icatione continua ad fidem uocabat. Sed haec
quus hostis tacite non ferens. non occulte
r somnium. sed aperta uisione eiusdem pa
e oculis ingerebat. et magnis clamoribus
e perpeti conquerebatur. Ita ut uocem illius
fratres audirent; quamuis imaginem mini
rnerent. Ut enim discipulis suis uenerabi
ter dicebat; corporalibus eius oculis isdem
quus hostis teterrimus et succensus appare
in eum ore oculisque flammantibus saeuire
batur. Iam uero quae diceret audiebant omnes.
s enim hunc uocabat ex nomine. Cui cum uir
nime responderet; ad eius mox contume
erumpebat. Nam cum clamaret dicens.
edicte benedicte. et cum sibi nullo modo re
dere conspiceret. protinus adiungebat. Ma
te non benedicte. quid mecum habes; quid
rsequeris. Sed iam nunc expectanda sunt
ra di famulum antiqui hostis noua certami
ui pugnas quidem uolens intulit. sed occa
s uictoriae ministrauit inuitus.

ius oculis fulsit lux il
quae uidentis animum quia
uit. ei quam angusta essent o
monstrauit. PETRUS. Uideo mi
non intellexisse quae dixeras; q
te mea tantum creuit exposit
Sed quia haec liquide meis sensibus infu
quaeso ut ad narrationis ordinem redea
XXXVI GREGORIUS. Libet petre adhuc
uenerabili patre multa narrare. Sed qu
eius studiose praetereo; quia ad aliorum
euoluenda festino. Hoc autem nolo te l
quod uir dni inter tot miracula quibus i
claruit; doctrinae quoque uerbo non me
ter fulsit. Nam scripsit monachorum
discretione praecipua; sermone luculen
Cuius si quis uellet subtilius mores uita
cognoscere; potest in eadem institutio
lae omnes magisterii illius actus inue
quia scs uir nullo modo potuit aliter doc
XXXVII Eodem uero anno quo
de hac ui erat exiturus; quibusdam
lis secum conuersantibus; quibusdam
manentibus sanctissimi sui obitus denun
diem; Praesentibus indicens ut audita
lentium tegerent; absentibus indicens
uel quale eis signum fieret quando eius a

orreptus febribus acri...
ri. Cumque per dies singulos ...
uis ceret, sexto die portari se ...
pulis fecit. Ibique exitum s...
ris et sanguinis perceptione ...
inter discipulorum manus imbecilla
ra sustentans erectis in caelum manibus
et ultimum spm inter uerba orationis ef
Qua scilicet die dum de eo duobus fratri
in cella commoranti, alteri autem longi
ito, reuelatio unius atque indissimilis
is apparuit. Uiderunt namque quia stra
eis atque innumeris corusca lampadibus
to orientis tramite ab eius cella in caelum
batur. Cui uenerando habitu uir desuper
s adsistens, cuius esset uia quam cernerent
uit. Illi autem se nescire professi sunt.
s ipse ait: Haec est uia qua dilectus dno cae
nedictus ascendit. Tunc itaque sci uiri obi
cut praesentes discipuli uiderunt, ita ab
ex signo quod eis praedictum fuerat agno
t. Sepultus est uero in oratorio beati baptis
annis, quod destructa ara apollinis ipse
ruxit. XXXVIII. tabit nunc usque
r in eo specu in quo prius sublacus habi
petentium fides exigat miraculis coruscat.
r namque est res gesta quam narro.

...praebuit. qui tandem dom...
...stra quae consueuerat u...
...que postmodum fidelis
...est. quia dum in ea unus
...ingressus est, ab ea protinus
...que infidelis abscessit. PETR
Cum eum uirum hoc facere sola fide credi
suscitare posse. GREGORIUS. Ut ex mul
eius aliis actibus agnosco, sola hunc fide
malignum spiritum praeualuisse consid
Sed oportet iam ut priora taceamus, ad ea q
bus nris sunt gesta ueniendum est.
V. Quidam enim relegiosi uiri apoliae p
ciae partibus cogniti hoc quod apud m
notitiam longe lateque percrebruit de s
canusinae urbis epo testare solent. quia
uir longo iam senio oculorum lumen amis
ita ut omnino nihil uideret. Quem rex got
totila prophetiae habere spm audiens mi
credidit, sed probare studuit quod audiui
cum in eisdem partibus deuenisset, hunc
ad prandium rogauit. Cumque iam uentu
ad mensam rex discumbere noluit, sed a
uenerabilis uiri dexteram sedit. Cum uero
patri puer ex more uini poculum praeberet
silenter manum tetendit, calicem abstul
per se epo uice pueri praebuit. ut uider

nitis trum non uider[...]
s; de quo uerbo rex laet[...]
uis ipse deprehensus e[...]
od quaerebat inuenit. I[...]
is uiri cum ad exemplum ui[...]
cum senium uitatraheretur [...]
ius ambitione adipiscendi episcop[...]
is eum extinguere ueneno molitus est
m uini fusoris eius animum corrupisset.
ctum uino et ueneni poculum praeberet.
tionis hora cum uiro dei ad edendum discum
et praemiis corruptus puer hoc quod ab ar
cono eius acceperat ueneni poculum optu
ii statim uenerabilis eps dixit. Bibe tu hoc
mihi ad bibendum praebes. Tremefactus puer
hensum se esse sentiens. maluit moritu
ibere quam poenas pro illa tanti homicidii
tollerare. Cumque sibi ad os calicem duceret
conpescuit dicens. Non bibas. da mihi ego
sed uade dic ei qui tibi illud dedit. Ego quidem
um bibo. sed tu eps non eris. Facto igitur
crucis uenenum eps bibit securus. Eadem
in loco alio quo erat archidiaconus eius
ctus est. Ac si per os epi ad archidiaconi
ra illa uenena transissent. Cui tamen ad
endam mortem. uenenum quidem corpo
defuit. Sed hunc in conspectu iudicis aeterni

conspiciens uidit malignorum spirituum
quasi in obsequium cuiusdam potestatis
ire. Eum uero qui ceteris praeerat in eius
gremio loci consedisse. Qui coepit singu
spirituum obsequentium sibi causas act
discutere. quatenus unusquisque quantu
quitiae egisset inueniret. Cumque singul
ad inquisitionem eius exponerent quid o
contra bonos fuissent. unus in medium p
qui in andreae epi animum per speciem sca
lis feminae quae in episcopio eius habitabat
tam temptationem carnis commouisset
Cum uero hoc malignus qui praeerat spirit
anter audiret. et tanto sibi factum lucru
de crederet. quanto scioris uiri animam
sum perditionis inclinaret. ille spiritus
eadem fatebatur adiunxit. quia usque ad h
que diem praeterito uespertina hora eius m
traxerit. ut in terga eiusdem scae moniali
nae blandiens alapam daret. Tunc malign
tus atque humani generis antiquus inim
hortatur hunc blande ut et perficeret q
pisset. quatinus ruinae illius singulare
ceteros palmam teneret. Cumque iudae
aduenerat hoc uigilans cerneret. et mag
midinis ancxietate palpitaret. ab eodem
qui cunctis illic obsequentibus praeerat.

as pergentes et subtilius intuentes cru
sterio signatum uiderunt · mirantesque
int · ua · ua · uas uacuum et signatum ; Qui
de renuntiantibus cuncta illa malignorum ·
uum turba disparuit ; Iudaeus uero qui haec
xt ilico surrexit atque ad episcopum cum
atione peruenit ; Quem in ecclesia sua rep
is seorsum tulit · qua temptatione urgue
inquisiuit · Cui confiteri episcopus temp
em suam uerecundatus noluit · Cumque
eret quod in illa tali di famula praui amoris
inecisset · atque adhuc episcopus negaret ·
iunxit dicens ; Quare negas quod inquire
ia ad hoc usque uespere hesterno perduc
ut posteriora illius alapa feriret ; Ad quae
im uerba deprehensum se episcopus in
humiliter confessus est quod prius per
ter negauit ; Cuius ruinae et uerecundiae
iudaeus consulens qualiter hoc cogno
uel quae in conuentu malignorum spiri
deo audisset indicauit ; Quod ille cog
is sese in terram protinus in oratione
Moxque de suo habitaculo non solum
m di famulam · sed omnem quoque feminam
eius illic obsequio habitabant expulit ·
em uero templo appollinis beati andreae
oli repente oratorium fecit · atque omni

eodem die quadragisimo rex totila iussiss
ciues urbis illius qui quolibet dispersi es
ad eam sine aliqua trepidatione remearent
Hii uero qui prius fame fugerant · uiuendi
tia accepta reuersi sunt · sed cuius uitae e
episcopus fuerat memorantes : ubi sepu
esset corpus illius quaesierunt · ut hoc iu
norem debitum in ecclesia beati petri apos
humarent ; Cumque itum esset ad sepul
effossa terra · inuenerunt corpus pueri f
humati · ut pote iam die quadragisimo tabe
tum et uermibus plenum · corpus uero epi
ac si die eodem esset sepultum · Et quod es
huc magna admiratione ueneranum · qui
caput eius unitum fuerat corpori ac si ne qu
fuisset abscisum · Sic uidelicet ut nulla ues
sectionis apparerent · Cumque hoc et int
uerterent exquirentes · si quod signum ue
alia monstrari incisione potuisset · Ita sa
atque intemeratum omne corpus inuentum
ac si nulla hoc incisio ferri tetigisset. PETRUS
Quis non obstupescit talia signa mortuo
quae fiunt pro exortatione uiuentium · GREG
XIIII · Prioribus quoque gothorum temp
ribus fuit iuxta spolitanam urbem uir uitae
rabilis isaac nomine · qui usque ad extrema
gothorum tempora peruenit · quem nos ko

[illegible]
mariae semperuirginis habitat · Quae dum
s centiae suae tempore constitutis iam nup
n ecclesiam fugisset · et sci monialis uitae
ersationem quaereret · ab eodem uiro defen
que ad eundem quem desiderabat habitum
rotegente perducta est · quae quia sponsum
in terra · habere sponsum mereretur in caelo ·
ta autem de eodem uiro narrante uenerabi
ri eleutherio agnoui · qui et hunc familiariter
rat, et eius uerbis uita fidem praebebat · Hic
e uenerabilis isaac ortus ex italia non fuit ·
illius miracula narro quae in italia conuer
s fecit · Cum primum de syriae partibus ad
tanam urbem uenisset · ingressus ecclesi
custodibus petiit ut sibi quantum libet li
a concederetur orandi · eumque horis se
ioribus egredi non urguerent · Qui mox ad
dum stetit · diemque peregit in oratione
m cui sequentem continuauit et noctem ·
ndo etiam die cum nocte subsequenti inde
us in precibus persistit · diem quoque terti
oratione coniunxit · Cumque hoc unus
stodibus superbiae spiritu inflatus cerne
unde proficere debuit inde ad defectionis
a peruenit · Nam hunc simulatorem dicere
r bo rustico coepit inpostorem clamare ·
e tribus diebus et noctibus orare ante ocu

[illegible]
A grini quidam misericordiam postulant
pannis obsiti · ita ut poene nudi uiderent
que hunc uestimenta peterent · eorum u
dni tacitus audiuit · Qui unum ex discipu
protinus silenter uocauit · eique praecipi
Uade atque in illa silua in loco tali cauam
require · et uestimenta quae in ea inuene
Cumque discipulus abisset · arborem si
rat iussus exquisiuit · uestimenta repp
latenter detulit magistro · Quae uir dni s
peregrinis nudis atque petentibus ost
et praebuit dicens · Uenite quia nudi estis
tollite et uestite uos · Haec illi intuente
nouerunt quae posuerant · Magnoque
consternati sunt · et qui fraudulenter u
ta quaerebant aliena · confusi receperun
Alio quoque tempore quidam se eius or
commendans · sportas duas plenas ali
ei per puerum transmisit · Quarum una
puer subripuit atque in itenere abscondi
uero ad dni hominem detulit · et petitione
qui se ei per xenium commendauerat en
Quam uir dni benigne suscipiens · eundem
admonuit dicens · Gratias agimus · Sed uid
tam quam in itenere posuisti · ne incautae
praesumas · quia in eam serpens ingress

tis ad modicum factus· quia quamuis salu
enam tamen pertulit uerecundiam suam·
rsus ad sportam caute ac sollicite adten
eam iam sicut uir di praedixerat serpens
; Hic itaque uir scs cum uirtute abstinen
temptu rerum transeuntium· propheti[ae]
tionis intentione esset inconparabiliter
is· unum erat quod in eo reprehensibile
ebatur· quia nonnumquam tanta ei laetitia
ut illis tot uirtutibus nisi sciretur esse
nullo modo crederetur· PETRUS· Quid
aesote hoc esse dicimus· sponte sibi laeti
ia laxabat· an tot uirtutibus pollens ali
ad praesens gaudium etiam renitens eius
habebatur· GREGORIUS· Magna est
ipotentis di dispensatio· et plerum
igit· ut quibus maiora bona praestat·
minora non tribuat· ut semper eorum
habeat unde se ipsum reprehendat· Qua
um appetunt perfecti esse nec possunt·
rant in hoc quod non acceperant· nec tamen
uod praeualent· ut in his quae accepta habent
ime extollant· sed discant quia ex semet
iora bona non habent· qui in semet ipsis
parua uitia atque extrema non possunt;
enim perducto dns ad terram promissio

autem atque chananaeos diutius reserua
sicut scriptum est· ne eo experiretur isr
Quia nonnumquam D ut dictum est eis eti
bus magna dona tribuit· parua quaedam
hensibilia reliquit· ut semper habeant
quos bellum gerant· et de uictis magnis
mentem non erigant· quando eos adhuc
sarii etiam minimae fatigant; Quid itaque
si ut miro modo una eademque mens et
polleat et ex infirmitate lassescat· quasi
ex parte constructa sit· et ex parte se co
esse destructam· ut per bonum quod qu
habere non ualet· illud seruet humiliter
bet· Sed quid mirum quod hoc de homine
quando illa superna regio in ciuibus suis
damna pertulit· et ex parte fortiter st
ut electi angelorum sps dum alios per
cecidisse conspicerent· ipsi tanto robus
quanto humilius starent· illi ergo regio
etiam profecerunt detrimento· quae a
tatis statum ex parte suae destruction
lidius structa· Sic ergo et in una qua
agitur ut in humilitatis custodia aliqua
lucra maxima ex minimo damno serue
PETRUS· placet quod dicis· GREGORI
Neque hoc sileam quod ex regione eadem
rabilis uiri praesbiteri sanctuli narra

3. S. II. p. 308 lib. III. c. 14 B-C.

m quoque tempore in nursiae parte
uinciae duo uiri in uita atque in habitu scae
sationis habitabant. quorum unus euty
lter uero florentius dicebatur; Sed isdem
ius in spiritali zelo atque in feruore uirtu
creuerat. multorumque animas ad d(eu)m per
satagebat exhortando. Florentius uero
itati atque orationi deditam ducebat uitam.
nce autem erat monasterium quod recto
uerat morte destitutum. ex quo sibi mona
dem eutychium praeesse uoluerunt. Qui
precibus adquiescens. Multis annis mo
ium rexit. discipulorumque animas in stu
conuersationis exercuit; Ac ne oratorium
rius habitauerat solum remanere potuis
c uenerabilem uirum florentium reliquit.
um solus habitaret. die quadam sese in ora
rostrauit. atque ab omni potenti d(omi)no petiit.
c ad habitandum aliquod solacium dare
etur; Qui mox ut compleuit orationem.
um egressus. ante fores ursum repperit
m; Qui dum ad terram caput deprimeret.
e ferocitatis in suis motibus demonstraret.
dabat intellegi. quod ad uiri d(e)i obsequium
et; Quod uir d(omi)ni quoque protinus agnouit.
n eadem cella pecodes quattuor uel quinq(ue)
serunt. quas omnino deerat qui pasceret

v. S. II p. 309 lib. III c. 15 D. C.

nenter agi; iniungebatur urso cura pas
et quas manducare consueuerat. pasceb
ieiuna bestia. Cum uir d(e)i ieiunare uoluis
ad horam praecipiebat nonam. ursum cu
reuerti. Cum uero noluisset. ad sextam.
ita in omnibus mandato uiri d(e)i obtemper
sus. ut neque ad sextam iussus rediret a
neque ad nonam iussus rediret ad sexta
hoc diu ageretur. coepit in loco eodem ta
tutis longe lateque fama crebrescere; S
antiquus hostis. unde bonos cernit enit
ad gloriam. inde peruersos per inuidiam
ad poenam. Quattuor uiri ex discipulis
bilis eutychii uehementer inuidentes.
magister signa non faceret. et is qui sol
relictus fuerat tanto hoc miraculo clar
reret. eundem ursum insidiantes occi
Cumque hora qua iussus fuerat non redi
florentius suspectus est de eius reditu
usque ad horam uesperis expectans affli
quod is quem ex simplicitate multa frat
care consueuerat. ursus minime reuert
Die uero altera perrexit ad agrum. ursu
ouesque quaesiturus. quem occisum repp
sollicitte inquirens. citiusque a quibus fu
sus inuenit. Tunc sese in lamentis dedi

m eo doloris magnis stimulo accensus in pre
t dicens· Spero in omnipotenti do quia in
ante oculos omnium ex malitia sua uindic
piant· qui nihil se ledentem ursum meum
int; Cuius uocem protinus ultio diuina
est· Nam quattuor monachi qui eundem
occiderunt· statim elefantino morbo
si sunt· Ita ut membris putrescentibus
ent· Quod factum uir dni florentius uehe
expauit· seque ita fratribus maledixisse
muit· Omni enim uitae suae tempore fle
exauditus fuerat· se crudelem se eorum
clamabat homicidam· Quod idcirco omni
em dm fecisse credimus ne uir mirae sim
is quantolibet dolore commotus intor
ra praesumeret iaculum maledictionis·
Num quid nam ualde esse graue cre
si fortasse cuilibet exagitati iracundia
camus· Gregorius· De hoc peccato cur me
ctaris an graue sit· cum paulus dicat·
maledici regnum di possidebunt· Pensa
quam grauis culpa est· quae separat a regno
Petrus· Quid si homo non fortasse ex ma
eo ex linguae incuria maledictionis in
um iaculat uerbum· Gregorius· Si apud
trum iudicem petre otiosus sermo

uacat· Si et ille sermo poenalis est qui ab o
utilitatis uacat; Petrus· Adsentio· Gre
Isdem uir dni egit aliud quod silere non de
Cum enim magna eius opinio longe lateque
bresceret· quidam diaconus longe posit
eum pergere studuit· ut eius se orationi
commendaret· qui ad eius cellulam ueniens
nem locum per circuitum inuenit innum
serpentibus plenum; Cumque uehemen
expauisset· clamauit dicens; Serue dni
Erat autem tunc mira serenitas· Egres
Florentius ad caelum oculos et palmas te
rogauit ut illam pestem sicut sciret dns
Ad cuius uocem subito caelum intonuit
isdem tonitruus omnes illos qui eundem
occupauerant serpentes interemit· Quo
uir dni florentius interemptos aspiceret
Ecce occidisti illos dne· quis eos hinc leua
ad eius uocem tantae aues uenerunt quant
tes occisi fuerant· Quae asportantes si
et longius proicientes locum habitation
mundum omnimodo a serpentibus redd
Petrus· Quid uirtutis quid fuisse m
dicimus quod eius ori tantum factus est p
omnipotens ds· Gregorius· Apud omni
tis di singularem munditiam atque simpl
naturam multum petre humani cordis mu

[…]itatis trum non[…]
tiosa loqui nesciunt· et mentem peruer
[…]rgere atque inquinare deuitant· aucto
[…] exauditionem præceteris inpetrant·
[…]quantum est possibile ipsa puritate et
[…]citate cogitationis quasi ex quadam iam
[…]tudine concordant· Nos autem turbis
[…]laribus admixti dum frequenter otiosa·
[…]um quam uero etiam grauiter noxia lo
[…]ur· os nostrum omnipotenti dō tanto
[…]quum fit· quanto huic mundo proximum·
[…]em quippe deorsum deicimur· dum locutione
[…]ua sæcularibus admiscemur· Quod bene
[…] postquam regem dnm exercituum uidit·
[…]t ipso reprehendit· et penituit dicens·
[…]bi quia tacui· quia uir pollutis labiis ego sū·
[…] polluta labia haberet· aperuit cum subiun
[…]medio populi polluta labia habentis ego ha
[…]ollutionem namque labiorum habere se
[…] sed unde hanc contraxerit indicauit· Cum
[…]o populi polluta labia habentis· se habitare
[…]eit· Ualde enim difficile est ut lingua sæ
[…]am mentem non inquinet quam tanget·
[…]m plerumque eis ad quædam loquenda
[…]cendimus· paulisper adsueti hanc ipsam
[…]onem quæ nobis indigna est etiam dilecta
[…]tenemus· ut ex ea iam redire non libeat· ad
[…]elut ex condiscensione ducti uenimus

Eg. S. II. 313. Lib. III. c. 15 A. B.

omnipotenti […] tanto iam minus exaudit[…]
prece quanto amplius inquinatur stulta l[…]
ne· Quia sicut scriptum est· qui auertit au[…]
suam ne audiat legem· oratio eius erit execr[…]
Quid ergo mirum si postulantes tarde ad[…]
mur· qui præcipientem dnm aut tarde aut […]
modo audimus· Et quid mirum si florenti[…]
ce sua citius est auditus· qui in præceptis […]
dnm citius audiuit· Petrus· Nihil est q[…]
sponderi ualeat apertæ rationi· Grego[…]
Eutychius uero qui prædicti florentii in ur[…]
cius fuerat· magis post mortem claruit in[…]
te signorum· Nam cum multa ciues urbis il[…]
de eo soleant narrare miracula· illud tame[…]
præcipuum quod usque ad hæc longobardo[…]
tempora omnipotens ds per uestimentu[…]
adsidue dignabatur operari· Nam quoties[…]
uia deerat· et æstu nimio terram longa si[…]
exurebat· Collecti in unum ciues urbis illiu[…]
tunicam leuare atque in conspectum dni […]
cibus offerre consueuerant· Cumque ea […]
agros exorantes pergerent· repente plu[…]
buebatur· quae plene terram satiare pot[…]
Ex qua re patuit eius anima quid uirtutis h[…]
quid meriti haberet· cuius foris ostensa […]
iram conditoris au ertere t· […] XVI· […]
Nuper quoque in parte campaniæ […]

cussissimo inclausus fuit. quem multi ex
ius nouerunt. eiusque actibus praesentes
erunt. de quo ipse multa et beatae memoriae
pelagio decessore meo et aliis religiosissi
iris narrantibus agnoui. Cuius hoc miracu
rimum fuit. quod mox ut se in praedicti mon
ramine contulit. ex petra eadem quae in se
sa concaua angustum specum fecerat aquae
prorupit. quae martino dī famulo in usu
ano sufficeret. et nec plus adesset. nec ne
tati deesset. Qua in re ostendit omnipo
s quantam sui famuli curam gereret. cui
sto miraculo potum in solitudine ex petrae
ia ministraret. Sed antiquus hostis hu
generis eius uiribus inuidens. hunc usitata
depellere ex eo specu molitus est. Nam ami
am bestiam serpentem scilicet ingressus.
ab eadem habitatione eicere facto terrore
is est. Coepit etenim serpens in spelunca
uiri solus cum solo. eoque orante se ante illū
ere et cum cubante pariter cubare. Sed uir
omino inperterritus. eius ori manum uel pe
tendebat dicens. Si licentiam accepisti ut
ego non prohibeo. Cumque hoc continue
iennium gereretur. Die quadam antiquus
tanta haec eius fortitudine uictus in fre
seque per diuexum montis latus in precipi

potenti dō monstrare conpulsus est. qu
uirtutis erat qui uictus abscedebat. Per
quaeso iste uir dñi in quo mentis uertice st
qui cum serpente per triennium securus
PETRUS. Audita paueo. GREGORIUS. Uir
uitae uenerabilis inclausionis suae tempo
mo decreuerat. ut ultra mulierem non uid
Non quia aspernebatur sexum. sed conte
specie temptationis incurrere metuebat.
Quod quaedam mulier audiens audaciter a
montem. atque ad eius specum inpudent
rupit. At ille paulo longius intuens et ue
ad se muliebria indumenta conspiciens. s
orationem dedit. in terram faciem deprre
et eo usque prostratus iacuit. quousque i
mulier a fenestra cellae illius fatigata rec
Quae die eodem mox ut de monte descendit
finiuit. ut ex mortis eius sententia daret
legi. quia ualde omnipotenti dō displicuit
eius famulum ausu inprobo contristauit.
Alio quoque tempore dum multi ad eum
osa deuotione concurrerent. atque arta
semita quae inde ex uexo montis latere ad ei
lam properantes ducebat. Puer paruul
te gradiens ex eodem monte cecidit. et us
uallem corruit. quae sub monte eodem den

[illegible]
ite aspicientibus quasi frutecta esse uide
r. Perturbati sunt itaque cuncti qui ueni
summaque cura quaesitum est. sicubi cor
lapsi pueri potuisset inueniri. Quis enim
nisi extinctum crederet. quis uel corpus
ram integrum peruenisse suspicaretur.
terpositis ubique scopulis in partibus
pi potuisset. Sed requisitus puer in ualle
tus est. non solum uiuus · sed etiam inco
. Tunc cunctis patenter innotuit quod
di non potuit. quia hunc in ca su suo marti
rio portauit. In specu uero illius magna
er rupis eminebat. quae cum ex parte exi
ontiui deretur adfixa. martini cellae pro
is ca sum suum cotidie et illius interitu
minabatur. Ad hunc mascator inlus
iri armentarii nepos cum magna rustico
multitudine ueniens precabatur ut uir dī
cu eodem dignaretur exire. quatinus ipse
ram rupem ex monte euellere potuisset.
in specu suo dī famulus iam securus habi
Cumque hoc uir dī nequaquam adquiesce
quod posset ut faceret praecipit. et ipse se
e suae remotiori parte contulit. Si tamen
rueret dubium non erat quod simul et spe
estrueret et martinum necaret. Itaque

incubuerat saxum leuare. [illegible]
repente res ualde admirabilis contigit
molis ipsa quam conabantur euellere s
eisdem laborantibus euulsa. hes pelu
martini tectum tangeret saltum de dit
si serui dī lesionem fugiens longius ceci
quod ad iussum omnipotentis dī angeli
terio actum intellegit. quid iuina proui
disponi omnia fideliter credit. Hic cu
in eodem monte se contulit. nec dum cla
cu habitans catena sibi ferrea pedem li
eamque saxo ex parte altera adfixit. u
tra liceret progredi quam catenae eius
quantitas tendebatur. Quod uir uitae u
lis benedictus audiens. cuius superius d
feci. ei per discipulum suum mandare cu
Si seruus es dī non te teneat catena ferr
catena xpī. Ad hanc uocem martinus ea
compedem soluit. sed numquam post a
solutum tetendit pedem ultra locum q
hunc tendere ligatum consueuerat. atq
tanto se spatio sine catena coheruit. i
et ante alligatus mansit. Qui dum se po
in eiusdem loci specu conclusisset. coe
discipulos habere. qui ab eius specu seor
habitantes. ad usum uitae aquam deput
re consueuerant. sed funis in quo adac

uirodi solerat eius discipuli peterent ·
ie funi adiungerent · atque in illam situlam
nt · Ex tempore illo contigit ut isdem fu
cotidie tingueretur in aqua et nullo modo
meretur · quia enim catenam uiri dī funis
itigit · ipse quoque ad tolerandam aquam
use fortitudinem traxit · Petrus ·
haec placent · quia mira et multum re
Gregorius · oragesimus nomi
stris modo temporibus quidam qua
xentinae ecclesiae subdiaconus fuit · qui
suarum gregem pascere in eius dem au
partibus solebat · Cuius ualde ueracis ui
ratione res mira innotuit quae secrete
gesta · Is namque ut praediximus dum
sui in aurelia curam gereret · In diebus
uir fuit e monte qui argentarius uoca
enerabilis uitae · qui habitum monachi
praetendebat specie · moribus explebat ·
que ad ecclesiam beati petri apostolorū
pis ab eodem monte argentario annis
lis uenire consueuerat · atque ad hunc
praedixi quadragesimum subdiaconem
pse narrauit hospitalitatis gratia decli
Quadam uero die dum eius hospitium
non longe ab ecclesia aberat intrasset ·
dam pauperculae mulieris maritus iuxta

Eg. T. II. p. 320 lib. III. c. 17. C. D.

functi igitur corpus uiduata mulier sedit
in magnis fletibus noctē ducens · contin
mentorum uocibus satisfaciebat dolori
que hoc diutius fieret · et flere mulier n
do cessaret · uir dī qui receptus hospitio
quadragesimo subdiacono conpunctus
Dolori huius mulieris anima mea conpat
rogo · surge · adoremus · Perrexere igitur
ad uicinam ecclesiam · seseque pariter in
nem dederunt · Cumque diutius orassen
plere orationem quadragesimum subdi
seruus dī petiit · Qua conpleta · ab altaris
dine puluerem collegit · atque cum eodem
dragesimo ad defuncti corpus accessit · s
ibidem in orationem dedit · Cumque diutiu
set · iam non sicut prius fecerat conpleri
nem per subdiaconem uoluit · sed ipse ben
nem dedit · statimque surrexit · et quia dex
manu collectum puluerem gestabat · sinis
manu pallium quo facies defuncti uelabat
stulit · Quod cum mulier fieri cerneret · co
dicere uehementer coepit · et mirarę quid
facere · Ablato itaque pallio · diu eo quē collig
puluere defuncti faciem fricauit · Qui cu
us fricaretur · recepit animam · oscitauit ·
aperuit · seseque eleuans resedit · quid erg

[illegible]
ius edere. Quam uir dñi modesta prohibitio
pes cuit dicens. Tace tace. Sed si quis uos
sierit qualiter factum sit. hoc solummodo
quia dñs xp̄s ihs opera sua fecit. Dixit hoc.
ab eius hospitio exiit. quadragesimum
aconem reliquit protinus. in loco eodem
non apparuit. Temporalem namque hono
ugiens. egit ut ab his a quibus uisus in tanta
re fuerat. numquam iam in hac uita uidere
Petrus. Quid alii sentiant ignoro. ego ad cē
is miraculis hoc potius existimo esse mira
quod ad uitam mortui redeunt. eorumque
e ad carnem ex occulto reuocantur. Grego
Si uisibilia adtendimus. ita necesse est
damus. si uero inuisibilia pensamus. nimi
onstat. quia maius est miraculum praedi
is uerbo atque orationis solacio peccato
onuertere. quam carnem mortuam susci
n isto enim resuscitatur caro iterum mo
a. in illo uero anima in æternum uictura.
enim propono duos. in quo horum existimas
i factum uirtute miraculum. Lazarum
e quem iam fidelem fuisse credimus carne
Paulum uero resuscitauit in mente. et qui
ost resurrectionem carnis de Lazari uirtu
tacetur. nam post resurrectionem animæ.

Konserwację wykonał
— T. Zamłyński —